

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoCsp/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619205481
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6619205481.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovej a sudcov JUDr. Jany Haluškovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený A. A. N., C. so sídlom Z. XX, XXX XX C. - Z. K. Z., proti žalovanému: T. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX, XXX XX U., zastúpený A. B. L., B. so sídlom J. E. X/A, XXX XX F., o zaplatenie 3.551,92,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 9Csp/149/2019-93 zo dňa 18.05.2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti prvého výroku, v ktorej žalovanému povolil splácať dlh po 52,98,- Eur a vo výroku o trovách konania, p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.907,29,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 01.01.2020 do zaplatenia v mesačných splátkach po 52,98,- Eur, splatných vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia (prvý výrok), žalobu v časti o zaplatenie sumy 1.644,93,- Eur s príslušným úrokom z omeškania zamietol (druhý výrok) a žalovanému uložil povinnosť nahraďiť žalobcovi trovy konania vo výške 7,4% s tým, že trovy zaplatí žalovaný v splátkach podľa prvého výroku rozsudku (tretí výrok). Po rozhodnutí okresného súdu a po podaní odvolania N. W. (ďalej aj len "C." alebo "pôvodný žalobca") postúpila svoju pohľadávku na žalobcu; súd prvej inštancie pripustil v zmysle §80 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len "C.s.p.") zmenu subjektov na strane žalobcu uznesením č.k. 9Csp/149/2019-121 zo dňa 22.06.2020, preto krajský súd konal už s týmto žalobcom.

Z dôvodov rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že opieral svoje rozhodnutie o ustanovenia §52 ods.1,2,3,4, §53 ods.1,2,9, §565, §657, §658 ods.1 zákona č.40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, účinného ku 10.06.2018 (ďalej v texte aj len "OZ"), §1 ods.1,2, §2, §9 ods.1,2, §11 ods.1,2 zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej v texte aj len "z.č. 129/2010 Z.z."); konštatoval, že pôvodný žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 3.551,92,- Eur s príslušenstvom na základe zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX. na sumu 4.000,-Eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v 60 splátkach po 116,63,-Eur do 20.06.2020, celkom 6.997,80,-Eur, svoj záväzok však porušil, zaplatil 2.092,71,-Eur, preto banka vyhlásila dlh za predčasne splatný.

Okresný súd vychádzal zo skutkového stavu, že zmluva uzavretá medzi bankou a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, v ktorej nezistil absenciu zákonom požadovaných náležitostí (§9 ods. 2 z.č. 129/2010 Z.z.), avšak poskytnutý spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov v zmysle §11 ods. 2 z.č. 129/2010 Z.z. z dôvodu porušenia povinností veriteľa, ktorý pri posudzovaní schopnosti žalovaného

splácať úver nepostupoval s odbornou starostlivosťou v súlade s §7 ods. 1 z.č. 129/2010 Z.z.. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 4.000,- Eur, z ktorého žalovaný zaplatil sumu 2.092,71,- Eur; vzhľadom na posúdenie úveru ako bezúročného a bezpoplatkového žalovaný je povinný zaplatiť už len istinu vo výške 1.907,29,- Eur s príslušným úrokom z omeškania v zmysle §517 ods.1 OZ a §3 Nariadenia vlády SR č.87/1995 Zz..

O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa §255 ods. 1 v spojení s §262 ods. 1 „C.s.p.“ podľa pomeru úspechu: úspech žalobcu predstavuje 53,7%, úspech žalovaného 46,3%, teda čistý úspech žalobcu je 7,4%.

Na základe žiadosti okresný súd povolil žalovanému dlh splácať v mesačných splátkach po 52,98,- Eur, výšku ktorých vypočítal vydelením sumy 1.907,29,- Eur 36 mesiacmi, považujúc túto dobu za všeobecne akceptovateľnú na splatenie dlhu v splátkach. Žalovaný pre prípad, že by súd žalobe vyhovel, žiadal povoliť splátky vo výške 15,- Eur mesačne; preukázal výšku svojho dôchodku, dôchodku manželky, ich mesačné výdavky, ako aj splátky iných úverov. Okresný súd považoval majetkovú situáciu žalovaného za nepriaznivú, ale prihliadol na právo veriteľa na zaplatenie peňažnej sumy, pričom povolením jej splácania v neprímerane nízkych splátkach by nepochybne veriteľ bol na svojich právach ukrátený už len tým, že by na vrátenie peňažných prostriedkov musel neprímerane dlhú dobu čakať. Pri akceptovaní splátok vo výške 15,- Eur mesačne by splácanie dlhu len na istine trvalo viac než 10,5 roka a z nesplatennej sumy by naďalej narastal príslušný úrok zo meškania. Všeobecne akceptovateľnou dobou splatnosti dlhu v splátkach je maximálne doba splatenia do troch rokov, t.j. 36 mesiacov, teda vydelením priznanej sumy (1.907,29 Eur) počtom mesiacov (36) mesačná splátka predstavuje sumu 52,98 Eur, pričom v zmysle tejto kalkulácie sa doba splatnosti výrazne nepredlžuje, keďže žalovaný je povinný uhradiť aj príslušný úrok z omeškania.

2. Proti časti prvého výroku rozsudku prvostupňového súdu, ktorou súd žalovanému povolil splácať žalobcovi priznanú sumu 1.907,29,- Eur s úrokom z omeškania 5% od 01.01.2020 do zaplatenia v 52,98,- Eur mesačných splátkach vždy k 20. dňu v mesiaci, podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote podľa §365 ods. 1 písm. h) C.s.p. odvolanie. Výšku splátok 52,98,- Eur považoval vzhľadom na svoju nepriaznivú finančnú situáciu za neprímerane vysokú. Okresný súd neprihliadol na okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktorými sú osobné, zdravotné, majetkové, zárobkové a iné pomery, ako aj na skutočnosť, že je invalidným dôchodcom, že spláca ďalšie úvery, čím sa vystavuje riziku, že nebude mať na uspokojenie základných životných potrieb. Z jeho dôchodku 499,60 Eur a dôchodku jeho manželky 368,- Eur mesačne platia na lieky 50-60 Eur, za elektrinu zálohové platby predstavujú 61 Eur, za službu M. XX,XX Eur, životné a pohrebné poistenie spolu s manželkou platia 52 Eur (33 Eur a 19 Eur), drevo na kúrenie zakupujú ročne za 570 Eur; úver spoločnosti P. K. K.. spláca po 10 Eur, N. po 10 Eur, úver S. 168,30 Eur, K. úver na bývanie po 128,99 Eur, S. 89 Eur, G.. po 10 Eur, D. po 30 Eur, P.. po 10 Eur. Okrem dôchodku žalovaný nemá iný príjem; pri povinnosti platiť dlh v okresných súdom určených splátkach mu nezostanú finančné prostriedky na uspokojenie základných životných potrieb (jedlo, hygiena, oblečenie atd.).

Navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok v prvom výroku zmeniť tak, že žalovanému povolí splácať žalobcovi priznaný nárok v mesačných splátkach vo výške 30,- Eur k 20. dňu v mesiaci, pretože takéto splátky sú primerané a nebolo by tým dotknuté ani právo žalobcu.

3. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom §380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle §385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1,2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. V prejednávanej veci ide o spor, v ktorom je odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Žalovaný v odvolaní nenamietal opodstatnenosť nároku, čo do základu alebo výšky a nespochybnil ani vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd sa preto zaoberal len vyššie uvedeným aspektom odvolania, teda otázkou, či existujú dôvody na to, aby mu bola uložená povinnosť uhrádzať žalobcovi priznanú istinu s príslušenstvom v splátkach vo výške, určenej okresným súdom.

7. Na základe ustálenej súdnej praxe je pri úvahe pri určení lehoty na splnenie povinnosti alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu; súd musí prihliadnúť na osobné a majetkové pomery strán sporu, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, dobu, po ktorej by umožnením vykonania plnenia v splátkach došlo k zaplateniu prisúdenej sumy s tým, že by nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa, čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti, ako aj to, či povolenie plnenia prisúdenej sumy v splátkach neprimerane nezasiahne do majetkových pomerov veriteľa, pričom súd môže určiť, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia; súd teda musí lehotu na plnenie určiť tak, aby jej dĺžka nepoprela samotný účel súdneho konania a v konečnom dôsledku viedla k odstráneniu právnej neistoty medzi účastníkmi; záver súdu o splnení podmienok na určenie dlhšej lehoty na vykonanie plnenia ako tri dni od právoplatnosti rozsudku musí byť vždy náležite odôvodnené.

8. Z obsahu spisu v prejednávanej veci, najmä z rozsudku okresného súdu vo vzťahu ku jeho odvolacím súdom preskúmvanej časti, t.j. k určeniu výšky splátok vyplýva, že žalovaný ešte v konaní pred okresným súdom pre prípad, že by tento rozhodol o jeho povinnosti dlh zaplatiť, žiadal o povolenie splácania dlhu v mesačných splátkach po 15,- Eur mesačne; súdu prvej inštancie preukázal výšku svojho dôchodku, dôchodku manželky, mesačných výdavkov, ako aj splátok iných úverov, ktoré skutočnosť žalobca nenamietal. Okresný súd majetkovú situáciu žalovaného vyhodnotil ako nepriaznivú, avšak považoval za potrebné zohľadniť aj právo veriteľa na zaplatenie peňažnej sumy, kedy povolením jej splácania v neprimerane nízkych splátkach by bol nepochybne na svojich právach ukrátený už len tým, že by na vrátenie peňažných prostriedkov musel neprimerane dlhú dobu čakať. Okresný súd uzavrel, že pri akceptovaní výšky žalovaným navrhnutých splátok 15,- Eur mesačne by splácanie dlhu len na istine trvalo viac než 10,5 roka, počas ktorého by z nesplatennej sumy naďalej narastal príslušný úrok zo meškania a za všeobecne akceptovateľnú dobu splatnosti dlhu v splátkach považoval maximálnu dobu splatenia tri roky (36 mesiacov).

9. Žalovaný v odvolaní nesúhlasil s výškou okresným súdom určených splátok a navrhol vyššiu sumu oproti navrhovanej v prvostupňovom konaní - 30Eur, ale nižšiu oproti rozhodnutiu okresného súdu - 52,98,- Eur.

10. Odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozsudku okresného súdu ohľadom priznania splátok a ich výšky a v zmysle §387 ods. 2 C.s.p. na ne v plnom rozsahu odkazuje; okresný súd pri rozhodovaní o povolení splácania dlhu v splátkach prihliadol na majetkové pomery žalovaného ako aj na dobu splatnosti dlhu v splátkach, na základe čoho určil ich výšku (52,98 Eur); tieto sú dokonca nižšie, ako boli mesačné splátky úveru, dojednané v spotrebiteľskej zmluve (116,63 Eur).

Na doplnenie považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že určenie nižších splátok žalovanému by bolo v jeho neprospech, pretože v prípade vyhovenia odvolaniu by mu len uhradenie istiny trvalo viac ako 5 rokov, v priebehu ktorých by dochádzalo k neprimeranému navyšovaniu úrokov z omeškania, na ktoré má žalobca zákonný (nie zmluvný) nárok.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie v napadnutej časti prvého výroku, ktorou súd žalovanému povolil splácať dlh v mesačných splátkach po 52,98,- Eur, splatných vždy k 20. dňu v mesiaci, podľa §387 ods. 1, ods. 2 C.s.p., vrátane závislého výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie, ako vecne správne potvrdil.

12. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia §396 ods. 1 v spojení s §255 ods. 1 C.s.p.. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania; z obsahu spisu však nevyplýva, že by žalobcovi v odvolacom konaní akékoľvek trovy vznikli, keďže sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril a v odvolacom konaní bol nečinný. Preto krajský súd s poukazom na Základné princípy Civilného sporového poriadku, uvedené v článku 4 ods.1, 2 (...ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci; ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom

bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít...) a v článku 17 (...súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb...) rozhodol priamo o trovách žalobcu (nielen o nároku na náhradu trov konania) v odvolaní tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal. Ako uviedol Najvyšší súd vo svojom uznesení sp.zn. 7Cdo 14/2018 zo dňa 28.02.2018, "rozhodovanie postupom podľa §262 C.s.p.... o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu."

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).